
“Grænsekrydser, backstabber og opportunist”:

Praksisbaseret etik som intimt grænsearbejde

AF KRISTIAN MØLLER JØRGENSEN

ABSTRACT

“Boundary crossing, backstabbing opportunist”: Practice based ethics as intimate boundary work. The mediatization of more and more aspects of everyday life presents ethnography with specific ethical challenges. The Association of Internet Researchers (AoIR) recommends to rely less on procedural ethics and instead to adopt practice based ethics. As part of a turn to such practice based ethics, the classical concept of ‘practical judgment’ has re-emerged, but due to the relative lack of work in this field, it remains unclear how it is to be practiced and evaluated in new media saturated contexts. Addressing this vacuum, and drawing from theories of intimacy and affect, I offer the notion of ‘intimate boundary work’ as an analytical approach to conceptualize the practical judgment mediatized contexts involve. I show that the notion of intimate boundary work allows for rich descriptions and analyses of the practical judgments engaged in by both researcher and participants in media ethnographic fieldwork. Based on fieldwork among gay men using locative ‘hook-up apps’, two moments of practical judgment are explored, focusing on the ethical tensions between data and person, public and private, anonymization and access, and built vs. media environmental presence.

KEYWORDS

*ethics, practical judgment, Grindr, intimacy, boundaries, shame/
etik, praktisk dømmekraft, Grindr, intimitet, grænser, skam*

Kristian Møller Jørgensen er Ph.d.-stipendiat ved Institut for Kulturvidenskaber på Syddansk Universitet. I Ph.d.-projektet anlagges han et medialiseringsspektiv på homoseksuelle mænds brug af hook-up apps i intime praksisser.

Daniel: “There’s one that is (looks on his phone)... do I cover his name?”
 (both laugh)
 Kristian: “That’s very ethical of you...”

Hverdagslivets tekstur kan i stigende grad beskrives som vævet sammen med mobil mediebrug, og etnografiens genstandsfelt er således i stigende grad medialiseret, dvs. at medier opleves som uundværlige (Jansson 2013, 2015). Internettet og dets generelle udfordringer og muligheder for medietnografisk forskning har siden årtusindskiftet været genstand for teoretiske og metodiske nyskabelser (Ardévol 2012, Hine 2000; Kozinets 2010; Pink 2001). I forhold til de *etiske* konsekvenser påpeger Association of Internet Researchers (AoIR) at de teknologiske ændringer “affect the ethics of internet research” (Markham et al. 2012: 3), og at disse internetrelaterede, etiske spørgsmål ikke udelukkende kan imødegås med et uniformt regelsæt. Snarere må de forhandles i en forskningssituation i forhold til den givne gruppes særegenskaber. Det indledende brudstykke illustrerer, hvordan mediebrug i etnografiske forskningssituationer bærer risici med sig, som både forsker og deltager må forholde sig til. Det er disse processer som AoIR beskriver som “a process approach to ethical decision making” (ibid.: 5), hvilket repræsenterer en bevægelse væk fra ‘procedurebaseret etik’ (Guillemin & Gillam 2004). Denne artikel opererer i det analytisk-metodiske vakuum som denne bevægelse til en vis grad har skabt. For hvordan *gøres* praksisbaseret etik så? Jeg vil analysere to etisk vigtige øjeblikke fra mit feltarbejde om bøssers brug af mobiltelefonbaserede ’hook-up apps’ eller ’dating apps’. Ud fra en teoretisk interesse i intimitet forfølger jeg derved spørgsmålet, hvordan udøvelsen af praktisk dømmekraft kan undersøges og vurderes.

På baggrund af min forskning i det tek-

no-kulturelle krydsfelt mellem lokaliseringsbaserede ‘online hook-up devices’ og mandlig, homoseksuel kultur, argumenterer artiklen, at grænsearbejde er et nyttigt analytisk redskab til at håndtere vigtige etiske spændinger i medietnografisk forskningspraksis. Online hook-up devices er teknologier, som via netværksadgang, “[...] facilitate sexual and social encounters between men” (Race 2014: 254). Jeg fokuserer altså på smartphone-baserede apps, der viser brugerne, ved hjælp af lokaliserings teknologi (f.eks. GPS), andre brugeres profiler alt efter deres relative nærhed. Helt specifikt beskæftigede jeg mig i min forskning med de to app-baserede tjenester ‘Grindr’ og ‘Scruff’: sociale netværk rettet mod mestendels homoseksuelle mænd, hvor chat, dating og sex er i centrum.

Min argumentation er teoretisk inspireret af intimitets- og affektteori og indskriver sig i et interdisciplinært felt bestående af sociologiske, mediesociologiske, queerteoretiske, og feministiske værker, som for eksempel Niklas Luhmans *Love as passion* (1982), Anthony Giddens’ *The transformation of intimacy* (1992), David Engs *The feeling of kinship* (2010), Shaka McGlottens *Virtual intimacies* (2013), såvel som Lauren Berlants arbejde med intimitet (Berlant 1998, 2008).

Det empiriske fokus på homoseksuelle mænds brug af sociale medier og dating-apps skriver sig ind i et felt hvori vigtige pejlemærker er Shelley Corrells *The Ethnography of an Electronic Bar* (1995), John Edward Campbells *Getting it on* (2004), og Sharif Mowlabocus’ *Gaydar Culture* (2010). Nylige studier af hook-up apps målrettet homoseksuelle mænd kan kategoriseres indenfor følgende fem temaer: kontrol med og forbrug af seksuelle *repræsentationer* (Roth 2015; Tziallas 2015); praksisser, brugsmønstre og synligheder i forbindelse med brugernes relative nærhed, eller ‘nearby’-funktionen (Blackwell, Birnholz &

Abbott 2014; Stempfhuber & Liegl 2016; Quiroz 2013); mediesociologiske perspektiver på hvordan online interaktion relaterer til rumlig produktion og adfærd (Licoppe 2015; Licoppe & Inada 2015; Licoppe, Riviere & Morel in press), og endelig mere specifikt, spørgsmålet om intimitet i hook-up apps (Stempfhuber 2011; Race 2015a, 2015b). Kane Race udforsker intimitet som et magtfuldt og produktivt moment, noget som jeg også er inspireret af. Dog hvor Race retter sin opmærksomhed mod hook-up apps' rammesætning af sex, benytter jeg intimitet som *medieetisk* prisme. Dette etiske arbejde ligger i forlængelse af Christine Hines angivelse af, at hook-up apps skaber særlige etnometodologiske problemstillinger (Hine 2015).

Artiklen forløber således: Efter en empirisk og metodisk redegørelse beskriver jeg praksisetikkens rødder i begrebet 'phronesis' og 'praktisk dømmekraft' for dermed at pege på de etiske spændinger, som står centralt i medieetnografi. Herefter følger, på baggrund af intimitets- og affektteori, en definition af 'intimt grænsearbejde'. Dette begreb danner baggrunden for min analyse af to empiriske eksempler. Endelig positionerer jeg begrebet i et bredere etisk-teoretisk landskab, inden jeg når til artiklens konklusion. Men først beskrives altså artiklens empiriske og metodiske udgangspunkt.

EMPIRI, METODE OG FREMSTILLING

Artiklens empiriske grundlag er en del af mit igangværende ph.d.-forskningsprojekt om medialiserede intimiteter i hook-up- og dating-apps målrettet homoseksuelle mænd. Jeg gennemførte etnografiske interviews og såkaldte *medie-go-alongs*, men trak også på auto-etnografiske erfaringer samt journalistiske artikler, der er relateret til emnet. Det empiriske materiale er analyseret ved hjælp af det kvalitative dataanalyseprogram Atlas.TI.

Grindr og Scruffs affordancestrukturer og brugerbaser er sammenlignelige.¹ Grindr

beskrives af udviklerne således: "Grindr is a simple app that uses your mobile device's location-based services to show you the guys closest to you who are also on Grindr" ("Learn more" 2015). Grindr og Scruff konstituerer miljøer, hvori brugerne producerer seksualiserede, kropslige selv-fremstillinger, angiveligt med det formål at møde andre til sex eller andre kropslige intimiteter. Grindr og Scruff er kendetegnet ved, at brugerne i langt overvejende grad performer ikke-heteroseksuelle identiteter. De fleste brugere fremstår som cis-kønnede mænd, men transpersoner har for nylig opnået større synlighed.

Jeg vil tage udgangspunkt i to centrale øjeblikke i min forskningsproces, hvor praksisetik som intimt grænsearbejde bliver synligt: mit møde med Daniel, en bruger af Scruff, og mit møde med en forskningskollega, der involverer Grindr. I begge øjeblikke spiller min egen identifikation som forsker og homoseksuel mand en afgørende rolle for, hvordan disse intime grænsearbejder forløber. Jeg er investeret i Grindr på to forskellige måder: Fordi app'en til stadighed faciliterer mine intime praksisser, og fordi den udgør det genstandsfelt som jeg skal blive akademisk ekspert på.

Mit møde med Daniel var en såkaldt '*medie-go-along*' (Jørgensen 2016). En *medie-go-along* er et etnografisk interview, hvori deltagerens personlige medier både er genstand for observation og navigation. Mit møde med en forskningskollega, der involverer Grindr, præsenteres som en vignette, dvs. "[a] vivid portrayal of the conduct of an event of everyday life" (Erickson 1986: 149), med det formål at øge den 'kontekstuelle rigdom' (Miles & Huberman 1994: 83). Vignetten tjener altså som '*performativ tekst*' (Humphreys 2005: 842), der fremstiller et affektivt tids- og handlingsforløb. Med andre ord er fremstillingens identiteter og handlingsforløb tekstlige og performative. Her trækker jeg på Donna Haraways forståelse af viden som situeret (Haraway 1988). Forskersubjektet

står ikke i et entydigt forhold til feltet, men må snarere tænkes som meningsfuldt i kraft af sin tilstedeværelse i et givent miljø. I det følgende beskriver jeg dog først det etisk-teoretiske felt som artiklen skriver sig ind i, hvorefter der, på baggrund af intimitets- og affektteori, konstrueres det analytiske begreb 'intimt grænsearbejde'.

MEDIEETNOGRAFI OG PRAKSISBASERET ETIK

AoIR identificerer to typer af etiske fremgangsmåder: Den *procedurebaserede* og den *praksisbaserede* etik (Guillemin et al. 2004). Den procedurebaserede har sit udspring i reguleringen af sundhedsvidenskabelige eksperimenter på mennesker og opererer på den måde, at forskeren søger tilladelse fra en etisk komité, som, ud fra en række parametre, bedømmer om undersøgelsens risikoniveau og -håndtering er etisk forsvarlig. Overfor denne står den praksisbaserede etik, som denne artikel bidrager til.

Praksisbaseret etik fokuserer på "ethically important moments [...] – the difficult, often subtle, and usually unpredictable situations that arise in the practice of doing research" (ibid.: 262). Dette fokus på etisk vigtige øjeblikke kan spores tilbage til dydsetikken, der sigter efter at vi bliver "excellent human beings" (Ess 2009: 238). Dette opnår man ved at udøve og oparbejde en 'phronesis', eller 'praktisk dømmekraft', hvilken Sokrates/Platon beskriver med henvisningen til styrmanden (pilot) og/eller lægen: "like the skilful pilot or physician, who knows intuitively his own powers and keeps within their limits, and who, if he fails at any point, is able to recover himself" (Platon 2014: 522). Praktisk dømmekraft træder i kraft i etisk vigtige øjeblikke, hvor personen intuitivt føler hvordan denne må reagere: Praktisk dømmekraft er "felt as much as thought" (Ess 2009: 234). Hvis personen mister kontrollen over situationen eller opfører sig uetisk, er det igennem den praktiske dømmekraft at dette erkendes.

Praktisk dømmekraft "[...] can help us discern in the first place just which norms and values do apply to the particulars of a specific case [and] is an ongoing project that continues throughout one's entire life" (ibid.: 30). Livsbiografi er dermed vævet sammen med den enkeltes praktiske dømmekraft. Idet praktisk dømmekraft er proces- og kontekstuel orienteret understøtter den det etnografiske princip om refleksiv forskningspraksis: "steady, uncomfortable assessment about the interpersonal and interstitial knowledge-producing dynamics" (Olesen 2011: 135). Min fremstilling af etisk vigtige øjeblikke muliggør således refleksiv deliberation imellem i tid adskilte forskerpositioner, og den affektivt evokative tekstur indbyder læseren til ligeledes at tage del i denne praksis.

Praksisbaseret etik og praktisk dømmekraft står centralt i AoIRs anbefalinger til, hvad de betegner som en 'process approach' (Markham et al. 2012: 5). Etisk beslutningstagen er "best approached through the application of practical judgment attentive to the specific context" (Ibid.: 4), hvilket understøtter afvejningen af "harm, vulnerability, respect for persons, and beneficence" (Ibid.: 5). Af særlige etiske spændinger nævnes *menneskeligt studieområde, data(tekst)/mennesker, og offentlig/ privat* (ibid.: 6-7). Jeg vil i denne artikel fokusere på de to sidstnævnte. Først behandler jeg spørgsmålet om anonymisering i de tilfælde, hvor chatudvekslinger med udenforstående tredjeparter bliver synlige for forskeren. Dernæst undersøger jeg, hvordan forskellige domæner sammenblandes og forhandles i feltarbejde i medialiserede kontekster.

PRAKTISK DØMMEKRAFT SOM INTIMT GRÆNSEARBEJDE

Etnografisk etik som praktisk dømmekraft i forsker-deltager-møder i felten forstår jeg som 'intimt grænsearbejde'. Intimt grænsearbejde bygger på Lynn Jamiesons gen-

læsning af Fredrick Barths begreb om 'grænsearbejde' (Barth 1969). Jamieson påpeger, at sociale grænser skabes og vedligeholdes igennem "an effortful activity involving cognition and coordinated social action" (Jamison 2005: 2). Grænsearbejde er med andre ord underlagt kognition, eller bevidsthed, og eksisterer i social koordineret handling.

Lauren Berlant udfolder intimitet som tæt knyttet til "[...] a Victorian fantasy that the world can be divided into a controllable space (the private-affective) and an uncontrollable one (the public-instrumental)" (Berlant 1998: 283). Intimitet gøres i kraft af viljen til, og arbejdet med, affektivt at udskille intime domæner fra ikke-intime. Forskellige scripts eller narrativer giver retning til intimt grænsearbejde: "intimacy involves an aspiration for a narrative about something shared" (ibid.: 281). Disse narrativer er biografisk bårrede. Denne forståelse af intimitet kaster desuden lys på intimitetens transgression af geografisk placering: "It can be portable, unattached to a concrete space: a drive that creates spaces around it through practices" (ibid.: 284). Intimitet er således en mobil praksis, der søger at skabe tilhørsforhold igennem intimt grænsearbejde.

Intimt grænsearbejde opererer igennem diskursiv og affektiv afgrænsning af domæner, og begge eksempler knytter an til affektive spørgsmål om skam. I *Krumme tæer: Skam i krydsfeltet mellem queer, feministiske og postkoloniale teorier* (2013) skriver Mons Bissenbakker om skam som "en internalisering af sociale forbud, som forhindrer os i at udføre handlinger, som det omgivende samfund opfatter som uønskværdige" (ibid.: 25). Skamning og skamfølelse anskues nogle gange som udelukkende *repressiv* og *reaktiv*, men her påpeger Bissenbakker, at skamfølelse i tillæg hertil har et produktivt potentiale, med andre ord at skammen *gør* noget:

Skam skaber og underminerer på én gang den

dikotomi, den er del af, og åbner derfor op for en undersøgelse af de investeringer, som ikke bare går forud for skammen, men som også produceres igennem skam (ibid.: 27)

Det affektive øjeblik bringer forhold om personens forudgående orienteringer frem i lyset og giver retning og momentum til nye.

Samtidig er intimitet dog også en afgørende del i hegemoniske magtstrukturer som Berlant fremhæver (Berlant 1998: 286). Trods intimitetens forankring i sociale narrativer, er det en praksis, som kan afvige fra historiske og personlige, biografiske stier; en plasticitet, som giver et destabiliserende forandringspotentiale. Etik som praktisk dømmekraft læses i denne artikel sammen med dette forandringspotentiale.

En forskers praktiske dømmekraft i et givet etisk vigtigt øjeblik kan altså forstås som intimt grænsearbejde, hvori domæner produceres affektivt og tildeles intimitet på baggrund af forskellige narrativer. Det er fra dette udgangspunkt, at jeg nu vender mig mod to empiriske eksempler. Det første eksempel handler om adgang og anonymisering og det andet om multiple tilstedeværelser.

ADGANG OG ANONYMISERING: MØDET MED DANIEL

Jeg inviterer i det følgende min informant Daniel til at deltage i en 'tematisk medie-go-along' (Jørgensen 2016), hvilket er en interviewsituation, hvor forskeren beder deltageren om at bruge en forhåndenværende teknologi til verbalt, visuelt og kinetisk at udforske et angivet tema eller emne. Det forløber således:

Kristian: "Maybe if you can show me a guy that you think, this is a funny conversation you'd think happens on Scruff that you..."

Daniel: "You don't necessarily need to see their face? You just need to..."

Kristian: "If you can just go into the...yes, I don't necessarily need to see the face. If you

can show me a conversation that you think ‘this is kind of representative’ of something that you think Scruff does, or something that people do on Scruff, the way they talk very directly, for example, or...”

Her spørger Daniel ind til, hvad det præcis indebærer, når han skal vise en fyr frem. I samtalen tolker jeg Daniels spørgsmål om at vise ansigtsbilleder som et udtryk for ubehag ved tanken om at identificere tredjepersoner. Som reaktion på dette holder jeg fast i, at Daniel skal *vise* en konkret chat, men indsnævrer fokus til at ekskludere profilbilledet. I specifikationen af, at han skal vise noget *repræsentativt* for, hvordan folk *taler*, beder jeg Daniel om at deltage i en tematisk medie-go-along. Han ansøres altså til at give visuel adgang til chat-udvekslinger med tredjeparter, som ikke har givet informeret samtykke, eller på anden vis er blevet gjort opmærksomme på, at deres chat-interaktioner deles med en tredjepart, og endda indgår i et forskningsprojekt. Daniel udtrykker klar reservation ved udsigten til dette, hvilket får mig til at tilbyde ham muligheden for ikke at fremvise profilbilledet, men kun selve chatudvekslingen. Daniel synes at acceptere dette, og efter at det ‘læremester/student-agtige’ forhold jovialt anerkendes, griber Daniel sin telefon, åbner Scruff-app’en, kigger lidt rundt i den, hvorefter følgende udveksling finder sted:

Daniel: “There’s one that is (looks on his phone)...do I cover his name?”
(both laugh)

Kristian: “That’s very ethical of you...”

Daniel: “I’m trying to...because at the end of the day, it’s not fair that we are discussing someone...”

Kristian: “Or you can just be...you can also read out loud. That would be better for me because then the microphone can hear it. You say what you say and what he says, and maybe, yes...”

Daniel: “Well, I mean, this particular guy...”

Kristian: “And also maybe what was the situation, where were you?”

Daniel: “Okay. I was at work, just leaving work. This was actually two days ago, and I was just leaving work and he got in touch with me. He basically put in a wink smile. Usually it means, its indicating that he is up for it. And so I said ‘I’m sorry but I’m at work’”

Kristian: “That’s your response to the wink smile?”

Daniel: “Yes, because I...because this particular guy, I know what the wink smile means now”

Kristian: “What do you mean? You talked to him before?”

Daniel: “Yes. I’ve been with him before so I suppose now it’s like a shorthand. He would just wink smile, means he’s up for it. But I was also saying that I have already got...I’m already going to go and see someone, which I was. So basically I was saying ‘you’re a bit too late’”

Spørgsmålet er, hvordan etiske spændinger ift. adgang til tredjeparters tekstlige spor fremstår og behandles i denne situation. Den visuelle adgang som lige er forhandlet på plads med Daniel bliver her trukket tilbage samtidig med at Daniel har fundet frem til og kigger på en profil og en chat-udveksling. Denne tilbagetrækning begrundes Daniel med at det ikke er “fair”, og dermed trækker han en grænse for rækkevidden af læremester/student-relationens kollaborative indsats. Her kan anes to modstridende intimitetsnarrativer: Et narrativ om *vidensproduktion*, hvori forsker og deltager tilhører det samme intime domæne; og et narrativ om *det homosociale fællesskab*, hvor interaktionen repræsenterer en potentiel overskridelse. Dette potentiale giver mulighed for at performe to domæner, hvor Daniel, via sin afvisning, indskrives i et intimt fællesskab, og forskeren følgelig placeres udenfor. Daniel må altså navigere spændingsfeltet mellem, på den ene side, at producere viden og, på den anden side, at

skærme den anden app-bruger fra unfair, og dermed uetisk, forskeradgang. Jeg inviterer Daniel til at læse chatudvekslingen højt, hvilket har som formål at anonymisere tredjeparten, samtidig med at adgangen til udvekslingens forløb og specifikke detaljer bibeholdes. Dette kunne Daniel have afvist, hvilket ville afbryde medie-go-along'en. I stedet accepterer han denne mulighed. I formuleringen "that would be better for me" kan læses, at jeg søger at repositionere situationen og bringe den i overensstemmelse med mit vidensproduktive mål. Udover de identitetspolitiske understrømme, som kræver at en forsker er både omsorgs- og succesfuld, hjælper denne repositionering Daniel med at forblive kollaborativ vidensproducent samtidig med at hans intime grænsearbejde placerer ham i et intimt domæne, som en forsker ikke må træde ind i.

Daniel virker tilpas og tilfreds med at skulle læse højt, og hans dobbelte grænsearbejde med at tildele intimitet til både forsknings- og homoseksualitetsdomænerne giver sig udslag i *både* tredjepartsanonymisering *og* en detaljeret indførsel i den måde, hvorpå han, med en tilbagevendende sexpartner, skriftligt forhandler seksuelle møder.

Situationen er risikobetonet i kraft af dens seksuelle emne, ikke bare for deltageren, men også for tredjeparterne i chatudvekslingen. Daniels ubehag synes at motivere, at jeg ændrer adfærd. Udover personlige hensyn kunne adfærdsændringen meget vel også være fordi jeg gerne vil bibeholde adgangen, samtidig med at tredjepartens privatliv beskyttes i en grad, som Daniel er tilfreds med. Daniel tildeles altså etisk agens, som jeg, af forskellige mulige grunde, orienterer mig imod og respekterer. Det er alene i Daniels intime grænsearbejde, at etiske spørgsmål italesættes – jeg synes ikke selv at rammesætte situationen som indebærende nogen form for risiko. Det intime grænsearbejde sker således i overvældende grad på interviewdeltagerens præmisser. Dette er i første omgang fornuft-

tigt i lyset af, at feltarbejde bør trække på deltagernes vurderinger af risici og farer. I anden omgang er denne 'udlicitering' af etisk vurdering kritisabel i et regelbaseret og forskercentreret, etisk lys. En analyse af intimt grænsearbejde blotlægger sådanne spændinger, og muliggør en refleksiv informering af forskerens praktiske dømmekraft.

MULTIPLE TILSTEDEVÆRELSER: GRINDR MØDER AKADEMIA

Jeg sidder og taler med en kollega omkring Grindr, som spørger til, hvad det er, og hvad det kan som medie. Mine ord synes at forråde mig, for jeg er ikke tilfreds med, hvordan jeg beskriver det sted, som over årene er blevet så hjemmefantastisk for mig. Derfor vælger jeg at vise min kollega interfacet. Der er nok også en idé i at se det med outsidersens øjne; at se det, som jeg er blevet blind for. Jeg åbner app'en på min nye iPad, og op springer det velkendte net af profilbilleder. Det slår mig, at de fleste på skærmen er meget tæt på, dvs. på universitetet, og at de fleste af dem nok er studerende. For nogle ser man ansigt, for andre gør man ikke. For nogle ser man en bar overkrop, for andre gør man ikke. Som iPad'en ligger der imellem os, sniger en stemme sig ind på mig: "Det her er måske ikke okay?". En følelse af kontroltab rammer, hårdt. Nu skal det bare overstås! Jeg samler iPad'en op, og i stedet for at tage mig god tid til at fremvise features og design, bladrer jeg hektisk igennem, scroller hurtigt op og ned, opsummerer app'ens funktioner, og lukker ned for den igen.

Noget tid senere bringer jeg selv den akademiske situation op over for kollegaen. Jeg nævner, at de studerende nok ikke havde planlagt, at det akademiske personale skulle kigge med, og i hvert fald ikke dem, som ikke identificerer sig selv som homoseksuelle. Jeg er ikke sikker på, at kollegaen har haft samme febrilske oplevelse af det, som jeg har. Måske har det noget at gøre med, at jeg kan sætte mig i deres sted, og at jeg føler mig som den der grænsekrydser, backstabber, og opportunist,

som krydser over i akademia og kompromitterer den bøssekultur, som jeg har været, og er, en del af.

I vignetten synes der at være “two there’s there” (Schegloff 2002: 286-287), navnlig universitetets og Grindr’s materielle og sociale miljøer. Både byggede og digitale miljøer kan meningsfuldt beskrives ud fra begreberne *tilstedeværelse*, *orientering*, *afstand*, *funktion* og *brug*, (Jørgensen 2016). Grindr’s organisering og præsentation af brugerprofiler ud fra relativ nærhed, fører og intensiverer, alt andet lige, de møder, som finder sted imellem disse miljøer, og vignetten viser, at disse møder forårsager ‘problemer’. En etisk problemstilling, som kan spores i dette møde, eksisterer i spændingen mellem det *offentlige* og det *private*. Spændingen udspiller sig imellem, på den ene side, de tekniske adgangs- og synlighedsforhold, som gælder for Grindr-app’en, og, på den anden side, de forestillinger om, og normer for, adgang, som er fremherskende blandt Grindr’s brugere. Når adgangen til Grindr er fri for alle, og når brugerprofiler er synlige for alle andre brugere i nærheden, så er synlighedsforholdene sammenlignelige med det offentlige rums. Dette taler for at kategorisere Grindr som en del af det offentlige domæne. Omvendt kan den begrænsede adgang, som kravet om en brugerprofil skaber, samt homogeniteten i brugerbasen, tale for, at brugerne kunne forestille sig rummet som ikke-offentligt.

De repræsenterede seksuelle identiteter og praksissers afvigen fra en heteronormativ orden sandsynliggør yderligere, at dette digitale rum er, hvis ikke ikke-offentligt, så særligt betydningsfuldt og nyttigt for udfoldelsen af seksuelle identiteter, som i mainstreamede rum er marginaliserede. Spændinger mellem offentlig og privat i internetforskning er grundigt behandlet andetsteds (Lomborg 2012; Marwick & boyd 2014). Her er det afgørende, at jeg oplever at etiske grænser overskrides, når kollegaen får adgang til Grindr. Dette medfører, at jeg

hurtigt forsøger at afvikle kollegaens visuelle adgang. I disse handlinger søger jeg at ændre den måde, hvorpå Grindr-miljøet ukontrolleret kom i berøring med det akademiske miljø. I situationen behandler jeg dette som ‘matter out of place’ (Douglas 1966: 41), der må adskilles og genplaceres for igen at føles rigtigt. I udgangspunktet opererer jeg og kollegaen med en intimitet, som relaterer til det akademiske miljø. Den refleksive videndelingspraksis og kollegiale dialog er et intimt grænsearbejde, der definerer og tildeler værdi til et akademisk domæne, hvortil vi begge har et intimt tilhørsforhold. I det øjeblik Grindr-app’en åbnes, forstyrres denne intimitet. Det intime grænsearbejde, som følger, er knyttet til forskellige narrativer om “bøssekultur” og den akademiske verden, og det er i sammenblandingen af disse, at min identifikation som både homoseksuel mand og forsker, opleves som forurennet og truet. Truslen foranlediger da et arbejde med at lukke app’en ned og dermed adskille de overlappende domæner.

Ønsket om at ‘lukke ned’ kan ydermere undersøges ud fra et skamteoretisk perspektiv, for på den måde at belyse, hvordan dette knytter an til den praktiske dømmekraft. Følelsen af at ”nu skal det bare overstås” driver mit engagement i at adskille de intime domæner. Skammen eksisterer i kraft af den identitetsmæssige investering i den socio-seksuelle insider-position, og driver den nærmest impulsive tilbagetrækning af visuel adgang til Grindr’s brugerprofiler. Skammen opererer på baggrund af kulturelle tilhørsforhold, som forskeren ønsker at kunne forblive en del af, samtidig med at de beskyttes mod skade. Det intime grænsearbejdes affektive drive hænger altså her uløseligt sammen med biografisk erfaring. Det er igennem det affektive arbejde med adskillelse af domæner, at det etiske spørgsmål om skadesrisiko forhandles. Den biografiske baggrund knytter an til de normative udgrænsninger, som LGBT-personer generelt, og homoseksuelle mænd specifikt, op-

lever igennem deres liv. Det er på denne baggrund at produktionen af alternative rum for seksuelt udtryk og praksis står stærkt i homoseksuel kultur. I livsførelse, som er så tæt knyttet til vold og udgrænsning, er værdisættelsen af 'safe spaces', det vil sige sikre og trygge rum, desto højere. Det er oplevelsen af Grindr som et potentielt safe space, der er klangbunden for min følelsesmæssige reaktion repræsenteret i vignetten: Frygten for at destabilisere og underminere et safe space afføder min investering i at afvikle situationen.

På denne baggrund kan det siges, at en analyse af vignetten som intimt grænsearbejde repræsenterer den måde, hvorpå skamfølelse giver fremdrift til det biografisk baserede, affektive arbejde med at producere og adskille intime domæner. Skam foranlediger et prompte arbejde for at adskille domænerne, hvilket minimerer de potentielle, etiske skadesrisici forbundet hermed. Disse analyser kan anvendes til at informere og justere forskerens praktiske dømmekraft med det formål at styrke den etiske agens i lignende situationer.

I det følgende vurderes yderligere i hvilken grad den anvendte analysestrategi kan siges at understøtte praksisbaseret etik i etnografisk forskning. Ydermere vurderes afgrænsningen ift. andre etisk-analytiske rammeværker, og det præciseres for hvilket stadium i det etiske arbejde den analysestrategi er særlig anvendelig.

INTIMT GRÆNSEARBEJDE OG DET ETISK-TEORETISKE LANDSKAB

Med opblomstringen af praksisbaseret etik er der, som nævnt i indledningen, behov for nye måder at facilitere medieetnografisk etisk refleksion, uden at dette forfladiges til universelle retningslinjer. I denne sammenhæng har jeg argumenteret for intimt grænsearbejde som analytisk redskab til at beskrive den praktiske dømmekraft, særligt ifm. vurderingen af centrale, medieetiske spændingsfelter. Empirien knytter an til en

specifik type medier, lokative hook-up apps, og en specifik kulturel kontekst, homoseksuelle fællesskaber, men de etiske spændinger gælder for en langt bredere mængde af sociale medier og kulturelle kontekster. Et fokus på intimt grænsearbejde er med andre ord også relevant i disse situationer.

I denne artikel har jeg fokuseret på etisk vigtige øjeblikke, og de kræfter, som driver den praktiske dømmekraft i disse. I et bredere, praksisbaseret etisk perspektiv indskriver sådanne øjeblikke sig i den etisk-filosofiske tradition, hvori forskellige etikker appliceres og metaetiske standpunkter defineres. I dette perspektiv bidrager et fokus på intimt grænsearbejde til at producere rigere, tekstuelle fremstillinger, som da kan underlægges analyse fra dydsetiske, omsorgsetiske, deontologiske og utilitaristiske perspektiver. Dette blev synligt, da jeg inddrog min forskningsgruppe til at reflektere over min udlægning af det foregående eksempel. Deres kritiske kommentarer ansporede følgende efterfølgende refleksion over de etiske dimensioner, der var i spil:

My insider status makes me activate an ethics of care and push aside a rationalist ethical framework. Here, the feminist care ethics do serve the purpose of simply letting me 'step on the brake'. It allows for an immediate understanding that the potential for harm is present. Simultaneously, however, I adopt a monistic meta ethic that only acknowledges relational ethics. This is the reason why it does not occur to me to engage my colleague about his ethical stance on this issue. It is problematic for at least two reasons: first of all, I much too narrowly define who may have the capacity for caring. In conversation, the colleagues may very well establish themselves as informed by this, or perhaps they could gain such sensibilities from our dialogue [...].

Gennem at inddrage min forskergruppe og gennem min refleksion over deres reaktioner, bliver jeg opmærksom på en diskussion

af relationel etik overfor omsorgsetik, samt hvad deres metaetiske (Ess 2014), integrative potentiale er. På den måde bidrager repræsentationer af praktisk dømmekraft også til etiske analyser, der rækker udover øjeblikket. Man kunne spørge, om fremstillingen og analysen af skammen gør andet end at markere forskeren som genkendeligt fejlbart og samtidigt tilhørende både det akademiske og det homoseksuelle, intime domæne. Er der tale om andet end at "my shame confirms my love" (Ahmed 2004: 106)? Disse spørgsmål bringes på banen i en kollektiv, reflektiv proces på et antropologisk seminar. Følgende er en skriftlig kommentar til en tidlig analyse af den refleksion:

the project is too narcissistic and not enough interested in other (real) people, hence little consideration of them as agents in their own right. Reflexivity was supposed to help with representation and granting informants agency, but it does the opposite!

Sociale mediers og digital kommunikations kraftige forøgelse af involverede tredjepersoner øger kravet til transparens ift. udvælgelsesmetoderne for, hvilke stemmer der inddrages i det etnografiske arbejde. I forlængelse heraf kan man spørge: "Who gets to feel shame?" (Siebers 2009: 202); Hvem får en stemme i den etnografiske tekst og hvad er den reflektive rækkevidde for intimt grænsearbejde? Her må det medgives at vignetten udelukkende giver stemme til de synliggjorte Grindr-brugere via *forskerens* forestillinger om dem. Forsker og forskerkollektiv tildeles mere direkte stemmer end Grindr-brugere. I første case taler således både forsker og deltager, men ikke tredjeparten. Inddragelse af stemmer må informeres af hvad der er *nyttigt* og hvad der er *muligt*. At inddrage Grindr-brugerne direkte ville kunne informere forskydelser i den praktiske dømmekraft, således at fremtidigt intimt grænsearbejde i lignende etiske vigtige situationer kunne bygge på disse stem-

mer. Dette understøtter argumentet, at analysen af intimt grænsearbejde producerer opmærksomheder, som er nyttige for forskerens erkendelse, og som i yderste konsekvens ændrer den praktiske dømmekraft. Dette leder til spørgsmålet om, hvorvidt inddragelse er muligt eller ej. Her må det anføres, at etisk vigtige øjeblikke ofte opstår uventet. De *momentane* reaktioner og valg er på den måde etiske arbejder i sig selv; arbejder som Grindr-brugere ikke kan tage del i. Dette udelukker ikke en efterfølgende inddragelse af disse stemmer, men i øjeblikket er forskerens perspektiv og praktiske dømmekraft det eneste tilgængelige, etiske redskab. Analysen af intimt grænsearbejde er nyttigt som værktøj til at fremhæve de repræsenterede stemmers samspil og etiske agens. Alt andet lige vil dette understøtte en reflektiv rekonfigurering af den praktiske dømmekraft.

KONKLUSION

Grundet medialiseringen af hverdagslivet vinder praksisbaseret etik større og større indpas blandt internetforskere generelt og medieetnografer specifikt. Dette betyder, at etnografen i mindre grad kan benytte en procedurebaseret fremgangsmåde til at minimere risikoen for at påføre skade. Etnografen må i stedet benytte sin praktiske dømmekraft, og, på baggrund af denne, navigere medierepræsentationer og -tilstedeværelser på en måde, som afvejer risikoen for at skade sårbare personer med potentialet for værdifuld vidensproduktion. I artiklen påpeger jeg en mangel på analytiske modeller, som kan konkretisere, hvordan den praktiske dømmekraft *gøres* i et givent øjeblik, og hvordan den kan ændres og styrkes over tid. For at adressere dette problem introducerer jeg det etisk-analytiske begreb intimt grænsearbejde. De to eksempler repræsenterer typiske medieetnografiske forhandlinger i tilspidset form. Det første eksempel viser, hvordan repræsentationer af tredjeparter på afgørende vis indgår

i interaktionen, og intimt grænsearbejde synliggør, at det er igennem etnografens og deltagerens relative identitetsarbejde, at en modereret adgang forhandles på plads. Det andet eksempel viser, at det medialiserede felts multiple tilstedeværelser kræver at etnografen producerer og adskiller intime domæner og at dette arbejde gøres på biografisk baggrund.

Samlet set er disse analyser af intimt grænsearbejde nyttige for medieetnografens praktiske evaluering og tilpasning af sin praktiske dømmekraft i denne type mediemættede situationer. Jeg håber at have vist, at intimt grænsearbejde kaster lys på, hvordan beslutningsprocesser i risikable, medialiserede øjeblikke opererer, og at dette styrker den kritiske evaluering af disse. Intimt grænsearbejde bidrager altså til at styrke det *momentane*, etiske arbejde og til at omsætte denne sensitivitet til nyttige justeringer i den praktiske dømmekraft, som etnografen bruger til at navigere de multiple og ofte modstridende bevægelser mod intimitet, som er vævet ind i det etnografiske feltarbejde.

NOTER

1. Begrebet om ‘affordances’ er indført i (computer)medievidenskaben og designteori af Donald Norman, og beskriver “the possible relationships among actors and objects: they are properties of the world” (1999: 42). Begrebet benyttes uoversat, hvilket er traditionen i den danske litteratur.

LITTERATUR

· Ahmed, Sara (2004): *The cultural politics of emotion*. Routledge, New York.
 · Ardévol, Elisenda (2012): Virtual/Visual Ethnography: Methodological Crossroads at the Intersection of Visual and Internet Research, in: Sarah Pink (ed.): *Advances in Visual Methodology*. Sage, London.

· Barth, Fredrik (1969): Ethnic Groups and Boundaries. Introduction, in: Fredrik Barth (ed.): *Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organization of Culture Difference*. Waveland Press, Long Grove.
 · Berlant, Lauren (1998): Intimacy: A special issue, in: *Critical Inquiry*/24 (2).
 · Berlant, Lauren (2008): *The female complaint: The unfinished business of sentimentality in American culture*. Duke University Press, Durham.
 · Bissenbakker, Mons (2013): Krumme tær: Skam i krydsfeltet mellem queer, feministiske og postkoloniale teorier, i: *Kvinder, Køn & Forskning* 2013/1.
 · Blackwell, Courtney; Birnholtz, Jeremy; & Abbott, Charles (2014): Seeing and being seen: Co-situation and impression formation using Grindr, a location-aware gay dating app, in: *New Media & Society*/17 (7).
 · Campbell, John Edward (2004): *Getting it on online: Cyberspace, gay male sexuality, and embodied identity*. Harrington Park Press, New York.
 · Correll, Shelley (1995): THE ETHNOGRAPHY OF AN ELECTRONIC BAR. The Lesbian Cafe, i: *Journal of Contemporary Ethnography*/24(3).
 · Douglas, Mary (1966): *Purity and Danger: An Analysis of the Concepts of Pollution and Taboo*. Ark Paperbacks, London.
 · Eng, David L. (2010): *The feeling of kinship: Queer liberalism and the racialization of intimacy*. Duke University Press, London.
 · Erickson, Frederick (1986): Qualitative methods in research on teaching, in: Merlin C. Witrock (ed.): *Handbook of research on teaching*. Macmillan, New York.
 · Ess, Charles (2009): *Digital media ethics. Second edition*. Polity, Cambridge.
 · Hine, Christine (2000): *Virtual ethnography. The Sage Handbook of Research Methods*. Sage, London.
 · Hine, Christine (2015): *Ethnography for the internet: embedded, embodied and everyday*. Bloomsbury Publishing, London.
 · Giddens, Anthony (1992): *The transformation of intimacy: Sexuality, love and eroticism in modern societies*. Polity press, Cambridge.
 · Guillemin, Marilys, & Gillam, Lynn (2004): Ethics, Reflexivity, and “Ethically Important Moments in Research”, in: *Qualitative Inquiry*/10 (2).
 · Haraway, Donna (1988): Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective, in: *Feminist Studies*/14 (3).
 · Humphreys, Michael (2005): Getting Personal:

- Reflexivity and Autoethnographic Vignettes, in: *Qualitative Inquiry*/11 (6).
- Jamieson, Lynn (2005): Boundaries of Intimacy, in: Linda McKie & Sarah Cunningham-Burley (eds.): *Families in Society. Boundaries and Relationships*. Polity press, Bristol.
 - Jansson, André (2013): Mediatization and social space: Reconstructing mediatization for the trans-media age, in: *Communication Theory*/23 (3).
 - Jansson, André (2015): The molding of mediatization: The stratified indispensability of media in close relationships, in: *Communications*/40 (4).
 - Jørgensen, Kristian (2016): The media go-along: Researching mobilities with media at hand, i: *Mediekultur*/60.
 - Kozinets, Robert V. (2009): *Netnography*. Sage, London.
 - Learn more (23/11 2015). Lokaliseret på <http://www.grindr.com/learn-more>
 - Licoppe, Christian (2015): Contested norms of Presence, in: Kornelia Hahn & Martin Stempfhuber (eds.): *Präsenzen 2.0*. Springer, Wiesbaden.
 - Licoppe, Christian & Inada, Yoriko (2015): Mobility and sociality in proximity-sensitive digital urban ecologies: ‘Timid encounters’ and ‘seam-sensitive walks’, in: *Mobilities*/11 (2).
 - Licoppe, Christian, Rivièrè, C. A. & Morel, Julien (in press): Proximity awareness and the privatization of sexual encounters with strangers, in: Carolyn Marvin, Sun-Ha Hong & Barbie Zelizer (eds.): *Context Collapse: Re-assembling the Spatial*. Routledge, London.
 - Lomborg, Stine (2012): Negotiating privacy through phatic communication. A case study of the blogging self, in: *Philosophy and Technology*/25 (3).
 - Luhmann, Niklas (1982): *Love as passion: The codification of intimacy*. Stanford University Press, Stanford.
 - Markham, Annette; Buchanan, Elizabeth & AoIR Ethics Working Committee (2012): Ethical decision-making and Internet research. Recommendations from the AoIR Ethics Working Committee (Version 2.0), *Association of Internet Researchers*.
 - Marwick, Alice & Boyd, Danah (2014): Networked privacy: How teenagers negotiate context in social media, in: *New Media & Society*/16 (7).
 - McGlotten, Shaka (2013): *Virtual Intimacies: Media, Affect, and Queer Sociality*. SUNY Press, New York.
 - Miles, Matthew & Huberman, A. Michael (1994): *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Sage, London.
 - Mowlabocus, Sharif (2010): *Gaydar Culture: Gay Men Technology and Embodiment in the Digital Age*. Ashgate, Farnham.
 - Norman, D. A. (1999). Affordance, conventions, and design, in: *interactions*/6 (3).
 - Olesen, Virginia (2011): Feminist Qualitative Research in the Millenium’s First Decade: Developments, Challenges, Prospects, in: · · Norman Denzin & Yvonna Lincoln (eds.): *The SAGE Handbook of Qualitative Research*. Sage, Thousand Oaks.
 - Pink, Sarah (2001): *Doing visual ethnography*. Sage, London.
 - Platon (2014): *The Republic*. Oversat af Jowett, Benjamin. Lokaliseret d. 15/4 2016 på <http://www.ebilib.com>
 - Quiroz, Pamela A. (2013): From finding the perfect love online to satellite dating and ‘Loving-the-one-you’re near’: A look at Grindr, Skout, Plenty of Fish, Meet Moi, Zoosk and assisted serendipity, in: *Humanity & Society*/37 (2).
 - Race, Kane (2015a): Speculative pragmatism and intimate arrangements: Online hook-up devices in gay life, in: *Culture, Health & Sexuality*/17 (4).
 - Race, Kane (2015b): “Party ‘n’ Play”: Online hook-up devices and the emergence of PNP practices among gay men, in: *Sexualities*/18 (3).
 - Roth, Yoel. (2015): “No Overly Suggestive Photos of Any Kind”: Content Management and the Policing of Self in Gay Digital Communities, in: *Communication, Culture & Critique*/8 (3).
 - Schegloff, Emanuel (2002): Beginnings in the Telephone, in: James Katz & Mark Aakhus (eds.): *Perpetual Contact: Mobile Communication, Private Talk, Public Performance*. Cambridge University Press, Cambridge.
 - Siebers, Tobin (2009): Sex, Shame, and Disability Identity: With Reference to Mark O’Brien, in: David Halperin & Valerie Traub (eds.): *Gay Shame*. University of Chicago Press, Chicago.
 - Stempfhuber, Martin (2011): Limited Intimacy? Die mediale Herstellung von Intimität am Beispiel von Grindr, in: *Feministische Studien*/32 (1).
 - Stempfhuber, Martin, & Liegl, Michael (2016): Intimacy Mobilized: Hook-Up Practices in the Location-Based Social Network Grindr, in: *Österreichische Zeitschrift für Soziologie*/41 (1).
 - Tziallas, Evangelos (2015): Gamified Eroticism: Gay Male “Social Networking” Applications and Self-Pornography, in: *Sexuality and Culture*/19 (4).